

บันทึก

เรื่อง ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมาย
เกี่ยวกับพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ สร.๐๔๐๓/๑๑๔๑๔ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๐๙ ส่งเรื่องกระทรวงเกษตรขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๒๖ ซึ่งบัญญัติว่า “บรรดาพืชศัตรูพืชหรือพาหะภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ที่มีได้นำเข้ามาทางด่านตรวจพืชก็ดี หรือนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ด้วยประการใด ๆ ก็ดี หรือพืช ศัตรูพืชหรือพาหะซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำผิดเกี่ยวกับเขตควบคุมศัตรูพืชตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ให้รับเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่” นั้น กรมกสิกรรมได้พิจารณาเห็นว่า การริบพืช ศัตรูพืชหรือพาหะซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น เป็นอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ และเนื่องจากกรณีนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมาย กระทรวงเกษตรจึงใคร่ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยให้ความเห็นเพื่อความแน่นอนว่า การริบพืช ศัตรูพืชหรือพาหะซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำผิดตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ นั้น เป็นอำนาจของผู้ใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาในเรื่องนี้แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

(๑) การวินิจฉัยว่าอำนาจเกี่ยวกับการริบพืช ศัตรูพืชหรือพาหะซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ จะเป็นอำนาจของผู้ใด และจะเป็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กรมกสิกรรมเข้าใจได้หรือไม่นั้นเมื่อพิจารณามาตราต่างๆ ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้อย่างชัดเจนในมาตราต่างๆ กัน เช่น มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๔ ฯลฯ แต่สำหรับมาตรา ๒๖^๑ ซึ่งเป็นมาตราวาดำเนินการริบพืชศัตรูพืชหรือพาหะซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำผิดอันเป็นปัญหานี้ พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ มิได้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ใด ฉะนั้น ในกรณีนี้จึงถือไม่ได้ว่าเป็นอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่

ส่งพร้อมกับหนังสือที่ สร.๐๔๐๒/๘๓๕ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๑๐

^๑ มาตรา ๒๖ บรรดาพืช ศัตรูพืชหรือพาหะภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ที่มีได้นำเข้ามาทางด่านตรวจพืชก็ดี หรือนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ด้วยประการใด ๆ ก็ดีหรือพืช ศัตรูพืชหรือพาหะซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำผิดเกี่ยวกับเขตควบคุมศัตรูพืช ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ให้รับเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

โดยเฉพาะ

(๒) เมื่ออำนาจเกี่ยวกับการริบพืช ศัตรูพืชหรือพาหะซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำผิดมิได้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว การริบก็ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นบทบัญญัติทั่วไปเกี่ยวกับการริบทรัพย์สิน ดังจะเห็นได้จากมาตรา ๓๓^๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งบัญญัติให้ศาลเป็นผู้มีอำนาจริบทรัพย์สินได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น อำนาจในการริบพืช ศัตรูพืชหรือพาหะซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ จึงเป็นอำนาจของศาล หากใช้เป็นอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ แต่ประการใดไม่

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๑๐

^๒ มาตรา ๓๓ ในการริบทรัพย์สิน นอกจากศาลจะมีอำนาจริบตามกฎหมายที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบทรัพย์สินดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) ทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้ใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำผิด หรือ

(๒) ทรัพย์สิน ซึ่งบุคคลได้มาโดยได้กระทำความผิด

เว้นแต่ทรัพย์สินเหล่านี้ เป็นทรัพย์สินของผู้อื่น ซึ่งมีได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำ

ความผิด